

Posudek vedoucí práce na magisterskou diplomovou práci

Terezy Jirákové:

Konstruování ženského orgasmu ve vybraných internetových médiích

Předkládaná diplomová práce Terezy Jirákové patří podle mého názoru celkově do kategorie vynikajících, v mnoha ohledech nadprůměrných prací. Kritika práce je činností i povinností oponenta či oponentky, jako vedoucí práce se tedy zaměřím na její pozitivní a silné momenty. Předně považuji za důležité vyzdvihnout především to, že autorka pracovala po celou dobu nesmírně samostatně a aktivně a promptně reagovala na veškeré kritické připomínky a komentáře, které ode mě obdržela zejména v začátcích svého výzkumu a psaní práce. Svým tématem, pojetím a zpracováním v kontextu ostatních diplomových prací katedry genderových studií tato práce není výrazně vybočující - věnuje se tématu, které je originální, neotřelé a analyticky osvěžující, sociálně i politicky nosné, aktuální i potenciálně kontroverzní a předkládá čtenářům a čtenářkám přesvědčivou genderovou analýzu. Práce nicméně vyniká vysokou formulační a argumentační kvalitou (zejména teoreticko-koncepční části) a stejně tak analytickými postřehy autorky.

Jako hlavní cíl si práce Terezy Jirákové klade prozkoumat a analyzovat, jakými způsoby se v současných českých médiích (pro ženy) konstruuje ženský orgasmus (8-9, 56). Výzkumná otázka se ptá, jaké stereotypy a rady jsou čtenářkám v těchto médiích v posledních zhruba pěti letech (2010-2015) předkládány, jakých podob konstrukce ženského orgasmu v médiích nabývá, jak má podle autorů a autorek těchto článků vypadat správné, tedy „úspěšné“, prožívání orgasmu. Autorka podle mého názoru v průběhu práce na tuto otázku odpovídá na magisterské úrovni zcela adekvátně a na tématu orgasmu se jí daří rozkrýt poměrně fascinující svět zdánlivé pestrosti a přitom při bližším zkoumání výrazné omezenosti, kumulace a provázanosti českých médií pro ženy. Již toto zjištění samo o sobě považuji za velmi přínosný výsledek této diplomové práce, neboť ukazuje a dokládá, do jakých sítí (doslova) jsou čtenářky „lapány“ systematickou argumentační a odkazovací provázaností několika málo autorů a autorek, jež produkují a reprodukují stále stejné genderové mýty a stereotypy o ženské sexualitě pod záminkou rozmanitosti a posunů (58-61).

Stylisticky je práce pečlivě připravená, formálně jí nic nechybí a citační aparát i jeho zpracování je adekvátní. Argumentačně je práce precizní a sebevědomá a je výborná i v dalším aspektu, jež je častým úskalím diplomových prací, a totiž v provázanosti teoretické a empirické části práce. Autorce se daří velmi dobrým způsobem vzájemně odkazovat a provázovat jednotlivé části práce, ve svém celku tedy práce působí velmi čtivým a plynulým dojmem. Práce má podle mého názoru na magisterskou úroveň minimální množství slabin či nedostatků, naopak se vyznačuje nepřehlédnutelnými kvalitami a přínosy. (Výtky a inspirativní kritické komentáře by se jistě daly najít, tuto práci

však přenechám oponentce).

Formálně se jedná o práci standardní a dobře připravenou, která se vyznačuje velmi dobrou a konsistentní strukturou a výborně zpracovanou teoreticko-koncepční částí, a to jak s ohledem na práci s genderovými koncepty a feministickou teorií, historickým exkurzem do konstrukcí a proměn (ženské) sexuality, představením vlivného diskurzu české sexuologie, tak s ohledem na představení klíčové role jazyka v médiích. V průběhu této části práce autorka dokládá svou znalost širokého spektra domácí i zahraniční odborné literatury na dané téma i schopnost aktivně a kriticky s ní pracovat. V tomto kontextu bych dále vyzdvihla zpracování badatelské pozice a vlastní pozicionality jako určitého „pohyblivého subjektu“ (55), kdy si je autorka velmi dobře vědomá toho, že i její vlastní diplomová práce se jakožto akademická práce stává součástí autoritativního diskurzu a vytváří vědění na dané téma a tudíž v sobě odráží privilegia její pozice, se kterými do výzkumu a psaní práce vstupuje.

Metodologicky je práce podle mého názoru přesvědčivá, analyticky propracovaná a argumentačně vyzrálá. Jako metodu autorka zvolila kvalitativní obsahovou analýzu, která vhodně odpovídá výzkumné otázce i povaze zkoumaného materiálu. Výběr výzkumného vzorku (a to jak s ohledem na samotné časopisy, tak s ohledem na časové rozpětí a autorství) pak odráží a demonstuje již výše zmíněnou plochost českých internetových médií pro ženy a jak autorka píše, byl velmi důležitou a celkem náročnou součástí procesu výzkumu samotného. Z vybraného vzorku nakonec autorka vyselektovala 73 článků, které podrobila hloubkové genderové analýze v rámci deseti hlavních tematických kategorií, jež tyto články nabídly. Výčet těchto kategorií hodnotím jako velmi zdařilý, vyzdvihnout bych chtěla zejména kategorie „správné polohy jako nástroj sexuální kompetence žen“ (85), „orgasmus jako zdravý životní styl“ (95) a „konstruování orgasmu jako nezbytnosti“ (97), jež názorně ukazují stereotypní imperativy a tlaky, jimž jsou ženy vystavovány v rámci diskurzu (údajného) tělesného a duševního zdraví, efektivity jejich chování a vztahů, osobní tělesné svobody a tudíž diskurzu neoliberální zodpovědnosti „za své vlastní štěstí“.

V pečlivě vybraných citacích analytické části autorka nabízí čtenářům a čtenářkám obrovské množství empirického materiálu k posouzení, zda její argumenty a závěry obstojí, což považuji za jednu z nejsilnějších dimenzí předkládané práce. Analytickou část celkově hodnotím jako vynikající, ať už hloubkou genderové analýzy, jež dokládá argumentační schopnosti autorky, tak způsobem organizace a gradace textu, jež dokládá autorčiny stylistické kvality. Poslední kapitola analytické části dobře uzavírá celou práci v rozkrytí toho, jakým způsobem autoři a autorky analyzovaných textů reflektují vlastní problematické argumenty o orgasmu, mýty o sexualitě a genderové stereotypy, a jak moc si v mnoha ohledech protiřečí.

Na závěr bych chtěla znovu vyzdvihnout celkovou empirickou, koncepční a argumentační velkou kvalitu předložené práce a přesvědčení, že po určitých úpravách je práce jistě vhodná a přínosná i pro publikování. **Práci s potěšením jednoznačně doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.**